

Vergaderjaar 2024–2025

36 264

Wijziging van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming en enkele andere wetten in verband met het stroomlijnen en actualiseren van het gegevensbeschermingsrecht (Verzamelwet gegevensbescherming)

Nr. 20

GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN HET LID KRUL TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 10

Ontvangen 19 mei 2025

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

Na artikel I, onderdeel F, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Fa

Aan artikel 14 worden twee leden toegevoegd, luidende:

7. Voordat de Autoriteit Persoonsgegevens beleidsregels vaststelt ter bevordering van een consequente toepassing van de verordening of over de uitoefening van haar handhavingsbevoegdheden, dan raadpleegt zij, voor zover passend, belanghebbende partijen. In de onderbouwing van de beleidsregels gaat de Autoriteit Persoonsgegevens in op hetgeen in de consultatie naar voren is gebracht.

8. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de gevallen waarin het zevende lid toepassing vindt.

Toelichting

Omdat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) geen aparte instellingswet kent, zijn de taken en bevoegdheden van de AP vastgelegd in de Uitvoeringswet AVG (UAVG), die is gebaseerd op de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). In deze verordening is bijvoorbeeld vastgelegd dat de AP verplicht is om een jaarverslag uit te brengen. Indien er stelt voor om in de UAVG vast te leggen dat de AP ook verplicht is om belanghebbenden te consulteren voordat zij normuitleg over de AVG of handhavingsbeleid vaststelt. Deze verplichting geldt uitsluitend voor zover dat passend is. Hiermee is beoogd om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande consultatieplicht voor het Europees Comité voor gegevensbescherming – ook wel de EDPB –, waarin de Europese gegevensbeschermingstoezichthouders samenwerken (artikel 70 lid 4 AVG). Op grond daarvan moet de EDPB, waar passend, openbare consultaties houden alvorens bijvoorbeeld richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken uit te vaardigen.

Het is belangrijk dat onafhankelijk toezicht samengaat met publieke verantwoording. Dit is in het geval van de AP van extra belang, omdat zij toeziet op de naleving van algemeen geformuleerde regels die gelden voor de hele samenleving. Van de publieke sector tot private bedrijven, burgers en het maatschappelijk middenveld. De AP heeft veel taken: uitvoering, toezicht, sanctionering, geschilbeslechting en pseudo-regelgeving. Ook heeft de AP ten aanzien van de invulling van wettelijke open normen zeer ruime bevoegdheden. Het afleggen van verantwoording over de uitvoering van deze taken en bevoegdheden is daarmee van groot maatschappelijk belang. Burgers, bedrijven en het maatschappelijk middenveld moeten kunnen zien wie van de overheid waarop aanspreekbaar is. Dat geldt ook voor toezichthouders. Vanwege het belang van deze verantwoording regelt het amendement niet alleen een consultatieplicht, maar ook een plicht om in de onderbouwing van de beleidsregels in te gaan op hetgeen in de consultatie naar voren is gebracht. Hiermee wordt aangesloten bij een soortgelijke plicht bij de totstandkoming van wetgeving.¹

Een recente evaluatie uitgevoerd in opdracht van de AP laat zien dat er ruimte voor verbetering is. De AP wordt hierin geadviseerd zich «opener» op te stellen naar de samenleving en meer prioriteit te geven aan de vaststelling van een duidelijker handhavings- en normoverdrachtsbeleid. De AP erkent in een reactie dat dit een cruciaal onderdeel is om burgers te beschermen, én om organisaties duidelijkheid te verschaffen. De wetgever kan hieraan bijdragen door de juiste wettelijke voorwaarden te scheppen. Daarom stelt indiener voor om wettelijk vast te leggen dat de AP verplicht is om belanghebbenden te consulteren voordat zij normuitleg over de AVG of handhavingsbeleid vaststelt. Zo wordt niet alleen de taakuitoefening van de AP beter, maar wordt ook steviger draagvlak vanuit de samenleving gecreëerd. Het houden van consultaties alvorens beleidsregels vast te stellen, kan daarmee bijdragen aan de verwezenlijking van het zorgvuldigheidsbeginsel (artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht). Dat houdt in dat bestuursorganen de nodige kennis moeten vergaren over de relevante feiten en de af te wegen belangen en zorgdragen voor een evenwichtige inbreng van de noodzakelijke deskundigheid bij de besluitvorming. Door consultaties te houden over beleidsregels, kan daarmee de zorgvuldigheid – en daarmee de juridische houdbaarheid – worden vergroot. De voorgestelde consultatieplicht laat de onafhankelijke oordeelsvorming van de AP onverlet: het staat aan de AP te beoordelen in hoeverre zij consultatiereacties al dan niet verwerkt.

Om de consultatieplicht zo helder mogelijk af te bakenen, heeft deze uitsluitend betrekking op normuitleg inzake de AVG en op het handhavingsbeleid van de AP. Hiermee wordt het volgende bedoeld:

- Normuitleg inzake de AVG is in het amendement omschreven als «beleidsregels ... ter bevordering van een consequente toepassing van de verordening». Hierover moet, waar passend, een consultatie plaatsvinden. Dit is met name passend indien het gaat om belangrijke normuitleg, bijvoorbeeld omdat die een substantiële impact heeft of in belangrijke mate afwijkt van wat tot dusver werd aangenomen in de doctrine en rechtspraak. Te denken valt aan de normuitleg van de term het «gerechtvaardigd belang» in de zin van artikel 6 AVG, de Handreiking van de AP inzake scraping² en de uitleg van de AP over de identificatieplicht op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van

¹ Artikel 4.44 Aanwijzingen voor de regelgeving.

² <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/handreiking-scraping-door-particulieren-en-private-organisaties>

terrorisme.³ De situatie waarin de AP een verwerkingsverantwoordelijke – op diens eigen verzoek – voorlichting en uitleg over een specifieke norm geeft, kwalificeert in de regels niet als passend voor het activeren van de consultatieplicht. In dergelijke gevallen is de verzoeker gebaat bij snelle duidelijkheid van de toezichthouder; een publieke consultatie terzake past hier niet bij. De AP kan overigens alleen normuitleg vaststellen voor zover de bestaande normuitleg van de EDPB daarvoor ruimte laat.

- Handhavingsbeleid is in het amendement omschreven als «beleidsregels ... over de uitoefening van haar handhavingsbevoegdheden». Hiervan is bijvoorbeeld sprake indien de AP in beleidsregels zou verduidelijken hoe haar handhavingsinstrumenten zich tot elkaar verhouden en uit welke stappen een handhavingstraject bestaat. In de literatuur is opgemerkt dat belanghebbenden zich nu onzeker kunnen voelen over de gang van zaken met betrekking tot een handhavingsonderzoek en dat een stappenplan met duidelijke termijnen soelaas kan bieden. Het is passend om het ontwerp van dit handhavingsbeleid het onderwerp te laten zijn van publieke consultatie.⁴ Een consultatie zou daarentegen niet passend zijn voor zover dit kan leiden tot calculerend gedrag of consultatie niet in betekenende mate kan leiden tot aanpassing van het voorstel, zoals het geval kan zijn bij beleid over de prioritering van de handhaving.⁵

Krul

³ <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/financien/financiele-ondernemingen/identificatie-bij-financiele-ondernemingen>

⁴ Vergelijk Peter Hustinx, Onafhankelijk toezicht en publieke verantwoording – de AP «revisited», Nederlands Juristenblad 2023/885.

⁵ Vergelijk de gronden voor het afzien van internetconsultatie in nr. 16 van het Draaiboek voor de regelgeving, <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/draaiboek-voor-de-regelgeving/wetten-nr-4-110/2-openbaarheid-voorstellen-van-wet-en-internetconsultatie-nr-15-17/nr-16-internetconsultatie>